

Отечественные и зарубежные исследователи дают теоретический анализ влияния рекламы, телевидения и Internet на познавательные процессы, поведение и сознание человека и рекомендации для практических изменений сложившейся ситуации.

Ключевые слова: средств массовой информации (СМИ), телевидение, поведение, агрессия, компьютерная продукция, виртуализация.

УДК 159.9

Ярослав Володимирович КОСТЕНКО,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-0687-7041>

ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ДО ПРОФІЛАКТИКИ ПІДЛІТКОВИХ ДЕВІАЦІЙ

Викладено аналітичний матеріал щодо побудови моделі підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій, визначено її теоретичні аспекти з огляду на природу підліткових девіацій (психологічну, соціально-культурну, етнокультурну), технології їх попередження і корекції (особистісно-розвиваючі, індивідуалізовані), наявний педагогічний досвід проведення такої роботи в юридичних вишах.

Автор проводить аналіз літературних та дисертаційних досліджень, анкетування окремих категорій адміністративного та професорсько-викладацького складу юридичних вузів та надає психолого-педагогічну характеристику процесу підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій як цілісного, системного і технологічного процесу.

Ключові слова: ювенальна превенція, попередження правопорушень, модель підготовки, підліткові девіації.

Виклад основного матеріалу. Як показала практика, складні і неоднозначні процеси, що протікають в органах внутрішніх справ, неодноразові структурні зміни в системі вищої юридичної освіти, проблеми з кількісним та якісним складом учнів, погіршення характеристик абітурієнтської молоді вимагають від керівного і професорсько-викладацького складу наполегливих

зусиль з підтримки якості навчання, статутного порядку, гуманного ставлення до студентів [1].

Основними закономірностями процесу підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій, були: формування працівника як індивідуальності, що володіє необхідними правовими та психолого-педагогічними знаннями в області профілактики підліткових девіацій; залежність процесу підготовки працівника до профілактики підліткових девіацій від характеру і змісту превентивної роботи; тісний зв'язок між зовнішніми і внутрішніми факторами прояву недоліків в процесі підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій; цілісність розвитку особистості в процесі підготовки до профілактики підліткових девіацій; необхідність гуманістичного і шанобливого ставлення до особистості підлітка девіантного типу в процесі підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій [2].

Як показало вивчення практики здійснення процесу підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій, реально існують зв'язки всередині самого цього процесу, тобто між його основними компонентами. Це підтвердило припущення про наявність специфічних, власне превентивних закономірностей [3]. До них можна віднести: єдність процесів виховання, самовиховання, перевиховання, які є складовими елементами компонентів процесу підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій; узгодження цілей, завдань і змісту діагностичної, прогностичної, попереджувальної роботи в процесі підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій; залежність результатів процесу підготовки до профілактики підліткових девіацій від особистості працівника ювенальної превенції, від його власної позиції і бажання займатися профілактикою підліткових девіацій та ін.

Слід зазначити, що закономірності процесу підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій діалектично взаємопов'язані і знаходять свій прояв через безліч випадковостей [4]. Джерелом розвитку технологій підготовки курсантів до профілактики підліткових девіацій прийнято вважати об'єктивно притаманні цьому процесу протиріччя, що

відображають його зміст і проявляються через дії основних груп законів і закономірностей, властивих йому. Дана методологічна позиція є базою для виявлення специфічних груп протиріч.

Серед них такі протиріччя: між довузівської рівнем підготовки майбутніх працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій і новими, постійно зростаючими, вимогами до нього під час навчання в юридичному закладі та під час проходження служби; між особистісною поведінкою та колективною невідповідністю запланованих цілей і завдань підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій; між рівнем особистісних потреб і мотивів до профілактики підліткових девіацій і самою можливістю щодо їх задоволення та ін.

Таким чином, мета підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій полягає в тому, щоб максимально сприяти позитивному вирішенню виявлених протиріч, сприяти зміцненню соціально значущих якостей і почуттів, допомагати успішно долати протилежні тенденції в соціальному, освітньому розвитку працівників.

Виявлені закономірності та протиріччя дозволили визначити принципи підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій, серед них: оптимізм в роботі по підготовці працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій (як з боку професорсько-викладацького складу, так і з боку працівників); опора на вже сформовані професійні компетенції і їх службовий досвід; гуманізація освітньої та практичної діяльності; забезпечення єдності навчання, виховання і практичної діяльності працівників ювенальної превенції; єдність свідомості і поведінки працівників; забезпечення сталості, комплексності та динамічності підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій та ін.

Наукові кордони проблеми підготовки курсантів до профілактики підліткових девіацій не є раз і назавжди заданими і завершеними. Тому питання про сутність, зміст і структуру процесу підготовки працівників ювенальної превенції до профілактики підліткових девіацій постійно носитиме пошуковий і дискусійний характер. Теоретична модель підготовки працівників до профілактики підліткових девіацій повинна мати інтегральну

єдність розвитку її компонентів. Ефективність функціонування моделі процесу підготовки до роботи з підлітками девіантного типу може визначатися: організацією єдиного освітнього простору шляхом інтеграції навчальної, виховної та дослідно-практичної діяльності; розвитком позитивної мотивації, спрямованої на усвідомлення необхідності роботи з важкими підлітками як обов'язковий елемент особистісної освіти; застосуванням в освітньому процесі юридичних вузів сучасних технологій, методів, форм, ефективно сприяють формуванню готовності майбутніх офіцерів поліції до роботи з підлітками девіантного типу.

Список бібліографічних посилань

1. Алёхин И. А., Сливин Т. С. Перспективы военного образования в России. *Мир образования – образование в мире*. 2013. № 2. С. 19–27.
2. Аронов А. А. Социально-культурное проектирование среды: проблемы и перспективы. *Вестник Московского государственного университета культуры и искусств*. 2011. № 3. С. 95–98.
3. Астафьева Н. Н. Развитие самосознания будущей профессиональной деятельности курсантами в учебном процессе военного вуза. *Мир образования – образование в мире*. 2009. № 3. С. 90–95.
4. Антипин П. И. Совершенствование гуманитарной подготовки курсантов в военно-учебных заведениях России. *Мир образования – образование в мире*. 2009. № 3. С. 119–122.

Одержано 17.03.2018

Изложен аналитический материал по построению модели подготовки работников ювенальной превенции к профилактике подростковых девиаций, определены ее теоретические аспекты учитывая природу подростковых девиаций (психологическую, социально-культурную, этнокультурную), технологии их предупреждения и коррекции (личностно-развивающие, индивидуализированные), имеющийся педагогический опыт проведения такой работы в юридических вузах.

Автор проводит анализ литературных и диссертационных исследований, анкетирования отдельных категорий административного и профессорско-преподавательского состава юридических вузов и предоставляет психолого-педагогическую характеристику процесса подготовки работников ювенальной превенции к профилактике подростковых девиаций как целостного, системного и технологического процесса.

Ключевые слова: ювенальная превенция, предупреждение правонарушений, модель подготовки, подростковые девиации.